

Gotowość szkolna - udany debiut w szkole

Dzieci w wieku przedszkolnym rozwijają się w bardzo różnym tempie, dlatego istnieje potrzeba monitorowania ich rozwoju i w razie potrzeby wczesnego stymulowania i pomagania w przygotowaniu się do szkoły. Od wielu lat rośnie liczba dzieci, które nie potrafią poradzić sobie z poprawnym wypowiedzianiem się, rozwiązywaniem zadań matematycznych, logicznym myśleniem, sprawnym wykonywaniem ćwiczeń grafomotorycznych, ruchowych, dokonywaniem analizy i syntezy wzrokowo-słuchowej.

W wielu przypadkach trudności te dotyczą dzieci rozpoczynających edukację przedszkolną na rok przed rozpoczęciem nauki w szkole. Dlatego koniecznym jest wspomaganie wszechstronnego i harmonijnego rozwoju tych dzieci oraz stwarzanie warunków umożliwiających im podjęcie sprawnego funkcjonowania w szkole. Ponadto wyposażenie dziecka 6-7 letniego w pozytywne myślenie o sobie, o uczeniu się w przekonaniu, że szkoła nie jest trudna, stanowi ważny element budowania jego gotowości do dalszej edukacji.

Przykłady ćwiczeń wykorzystywanych u dzieci które mają rozpocząć naukę w szkole - stymulacja ich funkcji percepcyjno-motorycznych.

I. Usprawnianie percepcji wzrokowej.	Rodzaje ćwiczeń percepcji wzrokowej na podstawie materiału konkretnego i abstrakcyjnego. <ol style="list-style-type: none">1. Dobieranie par jednakowych obrazków (loteryjki, dobieranki, domino).2. Dobieranie części obrazka do całości.3. Układanie figur geometrycznych, obrazków, klocków, zbiorów liczbowych itp. według wzoru.4. Wyszukiwanie różnic i podobieństw między obrazkami.5. Rysowanie kompozycji za pomocą szablonów rysunkowych i geometrycznych.6. Ćwiczenie pamięci wzrokowej np. memory.7. Układanie obrazków w kolejności i według instrukcji słownej: po lewej, po prawej, na górze na dole za, przed, pod itp.
II. Usprawnianie percepcji słuchowej.	Ćwiczenie wrażliwości słuchowej, różnicowanie dźwięków, ćwiczenia słuchu fonematycznego i pamięci słuchowej. <ol style="list-style-type: none">1. Wysłuchiwanie i różnicowanie dźwięków dochodzących z otoczenia - odgłosy przyrody, przedmiotów, instrumentów muzycznych (nagrania z płyt CD).2. Wysłuchiwanie i różnicowanie dźwięków dochodzących z najbliższego otoczenia i ich lokalizacja - szmery, szelesty, kroki stuknięcia.3. Ćwiczenia rytmiczne - odtwarzanie struktur rytmicznych, przestrzennych układów rytmicznych (stukanie, układanie klocków, klaskanie).4. Zabawy ruchowe ze śpiewem.5. Dzielenie wyrazów na sylaby, liczenie i porównywanie liczby sylab w wyrazach.6. Tworzenie i dobieranie par obrazków według pierwszej głoski.7. Synteza sylab podanych ze słuchu.8. Tworzenie wyrazów zaczynających się od ostatniej głoski podanego wyrazu - domina obrazkowe.

	<ol style="list-style-type: none"> 9. Wykrywanie różnic i podobieństw w wyrazach - półka- bułka, Tomek- domek, rak- mak itp. 10. Dziecko podaje wyrazy zaczynające się od wskazanych sylab, np.: ma- mama, ta- tata, ba- baran. 11. Dziecko klaszcze kiedy usłyszy na początku głoskę p, później b itd.
<p>III. Rozwijanie ogólnej sprawności ruchowej.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ćwiczenia równowagi - chodzenie po narysowanej linii, ławeczce gimnastycznej. 2. Ćwiczenia z przekraczaniem linii środka ciała - ruchy naprzemienne. 3. Skoki z wyklaskiwaniem np. liczby sylab w wyrazach. 4. Naśladowanie chodu różnych zwierząt. 5. Ćwiczenia orientacji kierunkowej powiązane z percepcją słuchową. 6. Ćwiczenia wyobraźni i pamięci ruchowej - pantomima, odgadywanie czynności. 7. Zabawy ruchowe z wykorzystaniem chusty, tunelu, piłki itp.
<p>IV. Usprawnianie motoryki małej.</p>	<p>Ćwiczenia graficzne i grafomotoryczne:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Rysowanie wzorów po śladzie kropkowym i kreskowym. 2. Zamalowywanie kredkami małych przestrzeni (konturów geometrycznych, konturów stempli, obrazków do kolorowania). 3. Kreskowanie, rysowanie szlaczków literopodobnych, szlaczków obrazkowych zgodnie z kierunkiem pisania. 4. Kopiowanie rysunków przez kalkę techniczną, rysowanie na znikopisach. 5. Pogrubianie konturów tzn. wodzenie po wzorze figur geometrycznych, prostych szlaczków.
<p>V. Rozwijanie orientacji w schemacie własnego ciała, orientacji przestrzennej oraz kształtowanie lateralizacji.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Utrwalanie rozróżniania stron ciała (pokaz prawą rękę, lewą nogę, prawe ucho, skocz na prawej nodze, chwyć się za prawe ucho, schowaj piłkę w prawej ręce). 2. Określanie położenia poszczególnych przedmiotów w przestrzeni, na obrazku, itp. 3. Rysowanie przedmiotów w odpowiednim ułożeniu (np. dorysuj pod oknem trawkę, obok drzewa kwiatek, dorysuj dym z komina, nad domem chmurki, kamyki na drodze, między lalką a misiem narysuj piłkę). 4. Udzielanie słownej odpowiedzi na pytania (np. gdzie leżą klucze, po której stronie kartki namalowano słońce, gdzie leży pies, co znajduje się nad stołem). 5. Odtwarzanie różnych konstrukcji z plasteliny. 6. Rysowanie z zachowaniem kierunku od lewej do prawej szlaczków, kształtów literopodobnych. 7. Turlanie kulki w odpowiednim kierunku po torze ósemkowym, piłki po okręgu zgodnie z kierunkiem zawartym w poleceniu.
<p>VI. Rozwijanie mowy i myślenia.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Rozumienie i tworzenie pojęć ogólnych - wzbogacanie słownika, usprawnianie myślenia słowno-pojęciowego (grupowanie obrazków wg pojęć: zwierzęta

	<p>domowe, leśne, owoce, warzywa; grupowanie przedmiotów wg użyteczności; art. spożywcze, odzież, przybory szkolne, przedmioty używane w kuchni itp.</p> <ol style="list-style-type: none"> 2. Wzbogacanie słownika poprzez dodawanie przymiotników: (czerwony, duży, piękny kwiat). 3. Dobieranie do siebie przeciwstawnych pojęć (mały-duży, wysoki-niski, gruby -chudy, wesoły-smutny). 4. Opowiadanie historyjek obrazkowych z uwzględnieniem dynamiki zdarzeń i związków przyczynowo-skutkowych. 5. Opowiadanie w kontekście np. zbliżających się świąt - tradycje i zwyczaje, opowiadanie o swoich czworonożnych przyjaciółach lub o marzeniach, miłych zdarzeniach itp.- stosowanie prawidłowych form fleksyjnych, używanie przyimków, przysłówków, spójników, prawidłowych końcówek wyrazów. 6. Inscenizowanie form dialogów np. rozmowa przez telefon. 7. Ćwiczenia wyrazistej artykulacji samogłosek - dokładne wypowiedzianie każdej z nich podparte fonogestem. 8. Ćwiczenia logorytmiczne - klaskanie w rytm zdania, krótkiego wierszyka.
<p>VII. Rozwijanie kompetencji matematycznych.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ćwiczenia i zadania sprzyjające kształtowaniu umiejętności liczenia: <ul style="list-style-type: none"> • dodawania i odejmowania np.: pytamy dziecko ile jest jabłek w koszyku? Jeżeli nie potrafi wykonać zadania pomagamy „zobacz jak ja to robię”, • liczenia oczek na kostce, dodawania oczek z dwóch kostek, dokładanie patyczków do już istniejącego zbioru np. masz 5, dokładam jeszcze 3 ile jest razem?, • odejmowania na palcach np. jest 6 cukierków, oddaję 2 dla koleżanki ile jest teraz? powiedz i sprawdź, • gry planszowe, • gra pt. „Kto ma więcej?”, • duży centymetr krawiecki - dzieci przesuwają się stopami o tyle oczek ile wynosi suma na dwóch kostkach. 2. Ćwiczenia rozwijające orientację przestrzenną - zadania utrwalające prawą i lewą stronę ciała oraz rzeczy znajdujące się wokół w odniesieniu do pozycji dziecka. 3. Ćwiczenia rytmiczne - klaskanie, chodzenie w rytm muzyki, kończenie rozpoczętych rytmów. 4. Uczenie dzieci mierzenia - porównywanie dzieci między sobą - kto jest wyższy a kto niższy, mierzenie krokami miejsc np. od stołu do szafy, zapoznanie dzieci z centymetrem, linijką. 5. Segregowanie przedmiotów - segregowanie figur, klocków, patyczków wg koloru, kształtu, wielkości. 6. Układanie prostych zadań - na podstawie wymyślonych historyjek - obrazki tematyczne np. ptaszki na drzewie, owoce w sadzie, grzyby w lesie.